

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ 7

หน่วยการจัดกิจกรรม ส่วนตัวและสังคม
เรื่อง สะท้อนตนเอง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6
จำนวน 2 ชั่วโมง

1.สาระสำคัญ

มนุษย์ทุกคนย่อมมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด การที่เรามีมุมมองในการมองในแง่ที่ดี ย่อมจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม รวมถึงการได้ชื่นชมตนเองก็จะทำให้ตนเองเกิดความภาคภูมิใจ มีความมั่นใจในตนเอง หรือการได้ชื่นชมผู้อื่นก็จะทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2. สมรรถนะการแนะแนว : ด้านส่วนตัวและสังคม

ข้อ 2 รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 บอกคุณลักษณะที่ดีที่ควรพัฒนาและข้อจำกัดของตนเองและผู้อื่น
- 3.2 ชื่นชมข้อดีและยอมรับข้อจำกัดของตนเองและผู้อื่น
- 3.3 วิเคราะห์พฤติกรรมที่ส่งเสริมให้แสดงออกถึงลักษณะที่ดีของตัวเองได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 การยอมรับตนเองและผู้อื่น
- 4.2 พฤติกรรมที่พึงประสงค์

5. ชิ้นงาน / ภาระงาน (ถ้ามี)

- 5.1 ใบงาน เรื่อง “สัญลักษณ์ประจำตัวฉัน”
- 5.2 ใบงานที่ เรื่อง “คุณค่าแห่งตน”

6. วิธีการจัดกิจกรรม

ชั่วโมงที่ 1

6.1 นักเรียนวาดภาพสัญลักษณ์ประจำตัวที่แสดงออกถึงลักษณะนิสัยของตน พร้อมระบุความหมายรายละเอียดตามใบงานเรื่อง สัญลักษณ์ประจำตัวฉัน

6.2 ครูนำภาพสัญลักษณ์ประจำตัวของนักเรียนแต่ละคนมาสลับแล้วแลกเปลี่ยนให้เพื่อนของนักเรียนวิเคราะห์ลักษณะนิสัยที่ดีจากภาพที่ได้รับ และเขียนลงในใบงาน

6.3 นักเรียนได้รับภาพสัญลักษณ์ประจำของตนเองคืน ครูให้นักเรียนทุกคนออกมานำเสนอภาพสัญลักษณ์ประจำตัวของตน พร้อมบอกความรู้สึกที่เพื่อนได้เขียนคุณลักษณะที่ดี/ชื่นชมภาพสัญลักษณ์ประจำตัวของตน

6.4 นักเรียนศึกษาใบความรู้ การยอมรับความสามารถผู้อื่น

6.5 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการชื่นชมตนเองและผู้อื่นว่าส่งผลดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ชั่วโมงที่ 2

6.6 ครูทบทวนพูดคุยเกี่ยวกับการยอมรับความสามารถของผู้อื่นจากการศึกษาใบความรู้ของชั่วโมงที่ผ่านมา

6.7 ครูแจกซองจดหมายให้แก่แก่นักเรียนคนละ 1 ซอง และกระดาษแผ่นเล็กเท่าจำนวนนักเรียน และให้นักเรียนเขียนชื่อตนเองลงหน้าซองจดหมาย

6.8 นักเรียนส่งซองจดหมายของตนเองไปทางด้านขวามือ และให้นักเรียนที่ได้รับซองจดหมายเขียนความดีหรือลักษณะนิสัยที่ดีของเพื่อนตามชื่อบนหน้าซองจดหมายและนำกระดาษที่เขียนใส่ในซองจดหมายและส่งต่อทางด้านขวามือต่อไปเรื่อยๆ จนส่งกลับถึงตนเอง

6.9 เมื่อนักเรียนได้รับซองจดหมายของตนเองกลับคืนมาแล้ว ให้นักเรียนเขียนความดีหรือลักษณะนิสัยที่ดีของตนและใส่ในซองเช่นกัน

6.10 นักเรียนเปิดซองจดหมายของตน และเขียนสรุปความดีหรือลักษณะนิสัยที่ดีของตนพร้อมวิเคราะห์พฤติกรรมของตนลงในใบงาน คุณค่าแห่งตน

6.11 อาสาณักเรียนประมาณ 3 คน ออกมานำเสนอผลงานคุณค่าแห่งตน

6.12 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นยอมทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

7. สื่อ / อุปกรณ์

7.1 ใบงาน สัญลักษณ์ประจำตัวฉัน

7.2 ใบงาน คุณค่าแห่งตน

7.3 ใบความรู้ เรื่อง การยอมรับความสามารถผู้อื่น

7.4 ซองจดหมาย

7.5 กระดาษ

8. การวัดและประเมินผล

8.1 วิธีการวัดและประเมินผล

8.1.1 สังเกตความสนใจในการฟัง การตอบคำถาม และการร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

8.1.2 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความเรียบร้อยของใบงาน

8.2 เครื่องมือ

-

8.3 เกณฑ์การประเมิน

8.3.1 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม

เกณฑ์	ตัวบ่งชี้
ผ่าน	มีความสนใจในการฟัง การตอบคำถาม การร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น
ไม่ผ่าน	ขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

8.3.2 ตรวจใบงาน

เกณฑ์	ตัวบ่งชี้
ผ่าน	ทำใบงานถูกต้อง ครบถ้วน และส่งงานตามกำหนด
ไม่ผ่าน	ขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ใบงาน
เรื่อง สัญลักษณ์ประจำตัวฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงลักษณะนิสัยของตนเอง จำนวน 1 รูป พร้อมระบุ
เหตุผลประกอบ

ชื่อภาพ.....

ความหมายของภาพ/เหตุผลที่วาด ที่บ่งบอกลักษณะที่ดีของตนเอง คือ

.....

.....

.....

วิเคราะห์ลักษณะนิสัยที่ดีจากภาพ (ความคิดเห็นของเพื่อน)

.....

.....

ใบความรู้ ใบความรู้ เรื่อง การยอมรับความสามารถผู้อื่น

มนุษย์ทุกคนต้องการที่จะให้ผู้อื่นเข้าใจและยอมรับในความสามารถของตนเอง ดังนั้นการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นจึงต้องเข้าใจและยอมรับในความสามารถของผู้อื่นด้วย เมื่อใดก็ตามเมื่อสังคมนยอมรับในความสามารถของผู้อื่นแล้ว เขาก็จะเกิดความภาคภูมิใจ และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมมากขึ้น เมื่อทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ก็ต้องให้เขามีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้น ทั้งการทำงาน และสังคม เช่น ให้เขาได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นต่างๆ ให้เขารู้สึกว่า เขามีความสำคัญในความสำเร็จในการทำกิจกรรมร่วมกัน

แนวทางในการยอมรับความสามารถของผู้อื่นเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คือ

1. **ยอมรับในความแตกต่างของมนุษย์** มนุษย์ทุกคนมีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เราจะพบว่าเราไม่สามารถค้นหาสิ่งที่มีความเหมือนหรือแทนที่กันได้หมดทั้งความคิดความรู้สึก และการกระทำ มนุษย์ทุกคนแตกต่างกันอาจจะมากหรือน้อย ทั้งในด้านของสถานภาพ ภูมิหลัง ค่านิยม การอบรมเลี้ยงดู จากครอบครัว โรงเรียน ฯลฯ หากเรายอมรับหลักการนี้ เราจะคาดหวังให้ผู้อื่นเป็นอย่างเราน้อยลง

2. **ยอมรับในความสามารถของมนุษย์** มนุษย์พยายามที่จะพัฒนาตนเองไปสู่สิ่งที่ดีอยู่เสมอ แต่บางครั้งขาดโอกาส ขาดความรู้และขาดแรงกระตุ้น ดังนั้นจึงพบว่าหากได้มีโอกาสแก่เขา เช่น การเปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจของกลุ่ม กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ทำให้กลุ่มได้รับประโยชน์จากความสามารถดังกล่าวของเขาที่อาจถูกละเลยไป เช่น คนพิการที่เล่นดนตรีเก่ง เกษตรกร ที่มีฝีมือในการทำงานหัตถศิลป์ เป็นต้น ดังนั้นหากการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นไปด้วยความสัมพันธ์ที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็น ความสามารถก็จะเกิดความรู้สึกดีต่อกัน ลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

3. **ยอมรับในศักดิ์ศรี** และความเท่าเทียมกันของมนุษย์ บุคคลทุกคนมีความนับถือตนเอง และมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นพื้นฐาน การเปลี่ยนแปลงความคิด การกระทำใดก็ตามก็จะเริ่มต้นจากความต้องการของคนๆ นั้นเป็นสำคัญ โดยเขาจะต้องตระหนักและตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้นหากต้องการให้ความสัมพันธ์ระหว่างเราและผู้อื่นเป็นไปด้วยดี ควรเริ่มต้นจากการยอมรับศักดิ์ศรี และไม่ใช้คำพูดหรือกิริยาในอันที่จะลดคุณค่า ศักดิ์ศรีของผู้อื่น เช่น คำพูดในเชิงตำหนิที่ไม่มีพื้นฐานมาจากความหวังใ คำพูดเชิงสอบสวนที่เป็นคำถามปลายปิดโดยมุ่งให้ผู้อื่นตอบเพียงว่าใช่หรือไม่ใช่มากกว่าจะแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

ที่มา: อัจฉรา นวจินดา และคนอื่นๆ. (2542). ศิลปะการดำเนินชีวิต. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์ นัลพับลิเคชั่น.